

О. М. Відлер,
аспірант, Академія муніципального управління

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ У СФЕРІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

O. Wydler,
PhD student of Academy of Municipal Management

COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS OF INTERNATIONAL TREATIES IN THE SPHERE
OF MIGRATION POLICY TO ENSURE RESPECT FOR HUMAN RIGHTS

У статті проведено порівняльно-правовий аналіз міжнародних договорів у сфері міграційної політики щодо забезпечення дотримання прав людини. Розкрито основний зміст міжнародних договорів у сфері міграційної політики із дотримання прав людини. З'ясовано, що перша універсальна заявка про право на свободу пересування міститься у Загальній декларації прав людини. Встановлено, що нелегальна міграція стала соціальним явищем, що вийшла за межі окремих держав і перетворилась на міжнародну проблему. Зазначено, що попри зміст основних універсальних міжнародних договорів про базисні права і свободи людини, значну роль у питаннях міграції відіграють регіональні договори держав з цих питань, зокрема укладені в рамках Ради Європи. Доведено, що реформування системи державного управління міграційними процесами та створення ефективного механізму протидії нелегальній міграції, які закладені в Стратегії національної безпеки України, спрямовані на забезпечення прав і свобод громадян, ефективний контроль за міграційними процесами, боротьбу з нелегальною міграцією.

In the article the comparative legal analysis of international treaties in the sphere of migration policy on the enforcement of human rights. Revealed the main content of international treaties in the field of migration policies on human rights. It was found that the first universal application of the right to freedom of movement contained in the universal Declaration of human rights. It is established that illegal migration has become a social phenomenon that went beyond the boundaries of individual States and has become an international problem. It is noted that despite the content of the main universal international treaties on basic rights and freedoms, a significant role in migration is played by the regional contracts of the States on these issues, including prisoners in the framework of the Council of Europe. It is proved that the reform of the public administration system magazine processes and creating an effective mechanism for combating illegal migration are inherent in the national security Strategy of Ukraine aimed at ensuring the rights and freedoms of citizens, the effective control over migration processes, combat irregular migration.

Ключеві слова: міграційна політика, права людини, міжнародні договори, державне управління, незаконна міграція.

Key words: migration policy, human rights, international treaties, governance, and illegal migration.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сьогодні міжнародна міграція набрала таких масштабів, що європейські країни не стикалися з таким потоком вже сім десятиліть. Це явище зачепило як кризові країни чи регіони — звідки масово тікають мешканці, так і розвинені держави, де біженці прагнуть знайти не лише захист, а й забез-

печене майбутнє. У липні 2015 року місячний показник іноземців, які незаконно потрапили в Європейський Союз, вперше подолав 100-тисячну позначку.

На сьогодні нелегальна міграція стала соціальним явищем, що вийшла за межі окремих держав і перетворилась на міжнародну проблему. Вона розглядається як одна з при-

чин зростання правопорушень, кримінальних злочинів, поширення небезпечних захворювань, розвитку підпільного ринку праці тощо. На жаль, серед держав зі сприятливими умовами для міграції, у тому числі і незаконної, не останнє місце займає Україна. З часу прийняття Статуту ООН укладено велику кількість міжнародних договорів з прав людини, що регулюють правовідносини людини у різних сферах, у тому числі у міграційній сфері.

Відсутність концептуального визначення державної міграційної політики, принципів діяльності державних органів у сфері міграції, стратегічних цілей, завдань і стандартів із забезпечення реалізації прав людини не дає змоги підвищити ефективність протидії явищам, що становлять загрозу національній безпеці України — нелегальній міграції.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — провести порівняльно-правовий аналіз міжнародних договорів у сфері міграційної політики щодо забезпечення дотримання прав людини.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

З'ясовано, що перша універсальна заявка про право на свободу пересування міститься у Загальній декларації прав людини 1948 р., зокрема статтею 13 Декларації визначено право кожної людини вільно пересуватися й обирати собі місце проживання у межах будь-якої держави, право покинути будь-яку країну, включаючи і свою власну, та повертатися у свою країну.

Відповідно до статті 14 Декларації кожна людина має право шукати притулку від переслідувань в інших країнах і користуватися цим притулком. Це право не може бути використане в разі переслідування, яке в дійсності ґрунтується на вчиненні неполітичного злочину, або діяння, що суперечить цілям і принципам Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 15 Декларації передбачає, що кожна людина має право на громадянство та ніхто не може бути безпідставно позбавлений громадянства або права змінити своє громадянство за особистим бажанням [1].

Нами встановлено, що Декларація не є міжнародним договором і, відповідно, юридично запов'язуючим документом, проте її положення широко використовувалися для розвитку міжнародного права та національних законодавств. На сьогодні вона є моральним маніфестом цивілізованого людства та генератором його правового прогресу.

Зазначимо, що Положення Декларації у міграційній сфері одержали подальший розвиток і нормативно-правове закріплення в Міжнародному пакті про громадські та політичні права від 16 грудня 1966 року, в якому право на свободу пересування закріплено у статті 12, відповідно до якої кожному у межах цієї території належить право на вільне пересування та свободу вибору місця проживання. Кожна людина має право покидати будь-яку країну, включаючи свою власну. Згадані вище права не можуть бути об'єктом ніяких обмежень, крім тих, які передбачені законом, які є необхідними для охорони державної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моральності населення або прав і свобод інших і є сумісними з іншими правами, визначеними в цьому Пакті. Ніхто не може бути свавільно позбавлений права на в'їзд у свою країну [7]. Наша країна — учасник даного Пакту з 25 грудня 1990 року.

Також згідно зі статтею 13 Пакту іноземець, який законно перебуває на території будь-якої держави-учасниці Пакту, може бути висланий тільки на виконання рішення, винесеного відповідно до закону, і, якщо імперативні міркування державної безпеки не вимагають іншого, має право на подання доводів проти свого вислання, на перегляд своєї справи компетентними органами чи особою або особами, спеціально призначеними компетентними органа-

ми, і на те, щоб бути представленим для цієї мети перед цими компетентними органами, особою (особами).

Встановлено, що міграційні процеси регулюються також і Конвенцією про права дитини від 20 листопада 1989 року. Ця Конвенція містить основні підходи до належного забезпечення прав дітей, у тому числі і права на свободу пересування.

У статті 10 Конвенції зазначено, що заява дитини чи її батьків на в'їзд у державу-сторону або виїзд із неї з метою возз'єднання родини повинне розглядатися державами позитивним, гуманним і оперативним чином. Дитина, батьки якої проживають у різних державах, має право підтримувати на регулярній основі, за винятком особливих обставин, особисті стосунки і прямі контакти з обома батьками. З цією метою держави-сторони поважають право дитини і її батьків залишати будь-яку країну, включаючи власну, і повертатися у свою країну. Щодо права залишати будь-яку державу діють лише обмеження, установлені законом, необхідні для охорони державної безпеки, суспільного порядку чи здоров'я, моралі населення або прав і свобод інших осіб, які сумісні з визнаними в зазначеній Конвенції іншими правами.

Також, згідно зі статтею 11 Конвенції, держави вживають заходів щодо боротьби з незаконними переміщеннями й неповнолітніми дітьми із-за кордону.

Важливе значення мають положення статті 22 Конвенції про те, що держави-учасниці повинні вжити необхідних заходів, щоб забезпечити дитині, яка бажає отримати статус біженця або яка вважається біженцем, відповідно до застосування міжнародним або внутрішнім правом процедур, як тій, що супроводжується її батьками, так і тій, що не супроводжується її батьками або будь-якою іншою особою, належний захист і гуманітарну допомогу в користуванні правами, викладеними в Конвенції та інших міжнародних документах із прав людини або гуманітарних документах, учасниками яких є зазначені держави. З цією метою держави-учасниці повинні сприяти міжнародним або неурядовим організаціям, що співпрацюють з ООН, у захисті такої дитини й подання їй допомоги у пошуку батьків або інших членів родини будь-якої дитини-біженця для того, щоб отримати інформацію, необхідну для її возз'єднання зі своєю родиною. Якщо батьки або інші члени родини не можуть бути знайдені, цій дитині надається такий же захист, як і будь-якій іншій дитині, через якісь причини тимчасово або постійно позбавленої свого сімейного оточення, як це передбачено в даній Конвенції [2].

Отже, деякі аспекти, пов'язані з обмеженнями свободи пересування, регулюються Конвенцією проти катувань і інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження й покарання від 10 грудня 1984 року.

Згідно зі статтею 3 даної Конвенції жодна держава-учасниця не повинна висилати, повертати чи видавати будь-яку особу іншій державі, якщо існують серйозні підстави думати, що їй може загрозувати там застосування катувань.

Також стаття 6 Конвенції передбачає, що, переконавшись після розгляду наявної у неї інформації, будь-яка держава-сторона, на території якої перебуває особа, яка підозрюється у вчиненні будь-якого зі злочинів, зазначених у статті 4, візьме її під варту або вживатиме інших юридичних заходів, що забезпечують її присутність. Узяття під варту й інші подібні заходи здійснюються згідно із законодавством даної держави, але можуть тривати тільки протягом часу, необхідного для того, щоб провести кримінально-процесуальні дії у справі видачі [4].

Згідно зі статтею 5 Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21 грудня 1965 року держави-учасниці зобов'язуються заборонити й ліквідувати і расову дискримінацію в усіх її формах, і забезпечити рівноправність кожної людини перед законом,

зокрема, права на свободу пересування й проживання в межах держави, права залишати будь-яку країну, включаючи свою власну, і повертатися у свою країну, права на громадянство.

Слід зазначити, що на відміну від Конвенції про права дитини дана Конвенція закріплює не право набуття громадянства, а право на громадянство, що слід розуміти як позитивно сформоване зобов'язання щодо запобігання втрати конкретними особами громадянства.

На забезпечення рівноправності жінок і чоловіків у сфері громадянства спрямована Конвенція про громадянство одруженої жінки від 29 січня 1959 року. Конвенція передбачає, що ні укладання шлюбу, ні розлучення між будь-яким із громадян держав-учасниць та іноземцем, ні зміна громадянства чоловіком під час існування шлюбного союзу не будуть відображатися на громадянстві дружини. Встановлено, що ні добровільне набуття будь-ким із громадян держави-учасниць громадянства якої-небудь держави, ні відмова когось із його громадян від свого громадянства не будуть перешкоджати збереженню свого громадянства дружиною цього громадянина. Кожна держава-учасниця погоджується, що іноземка, яка одружена з будь-ким із її громадян, може набутти, за своїм проханням, громадянство свого чоловіка у спеціальному спрощеному порядку натуралізації [6].

На боротьбу зі злочинами, що скоюються у сфері міграції, спрямована Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами від 21 березня 1950 року. Її сторони домовилися щодо імміграції та еміграції вживати й здійснювати всі заходи, які потрібні, щоб покласти край торгівлі людьми обох статей, яка має на меті проституцію. Вони зобов'язалися відповідно до умов, установлених їхніми власними законами, збирати відомості про всіх іноземців, які займаються проституцією, з метою встановлення їх особи та соціального стану, а також із метою виявлення осіб, які спонукали їх покинути свою державу. Ці відомості сповіщають властям держави походження зазначених осіб з метою їх наступної репатріації [10].

Крім універсальних міжнародних договорів про базисні права і свободи людини, значну роль у питаннях міграції відіграють регіональні договори держав з цих питань, зокрема, укладені в рамках Ради Європи. Україна є учасником Конвенції про захист прав і основних свобод людини, прийнятої Радою Європи 4 листопада 1950 року, а також протоколів до неї від 16 листопада 1963 року № 4 і від 22 листопада 1984 року № 7, що регулюють деякі міграційні питання [11].

Підсумовуючи зазначимо, що як і Міжнародний пакт про цивільні й політичні права, Конвенція не розглядає свободу пересування як абсолютну. Вона може бути обмежена, але лише у визначених рамках і згідно зі законом.

Згідно зі статтею Протоколу № 4 жодна людина не може бути вислана з території держави, громадянином якої вона є, шляхом застосування індивідуальних або колективних заходів і жодна людина не може бути позбавлена права в'їзду на територію держави, громадянином якої вона є.

Визначені положення, що відносяться до свободи пересування, містяться й у Протоколі № 7. Згідно зі статтею 1 даного Протоколу:

1. Іноземець, який законно проживає на території держави, не може бути висланий за її межі інакше як на виконання рішення, прийнятого відповідно до закону. Для нього повинна бути надана можливість: наводити аргументи проти свого вислання; вимагати перегляду своєї справи; бути представленим із цієї метою перед компетентним органом, особою чи особами, призначеними цим органом.

2. Іноземець може бути висланий за межі території держави до здійснення своїх прав, передбачених вищезазначе-

ними пунктами, коли таке вислання необхідне і інтересам суспільного порядку або мотивується міркуваннями національної безпеки.

З'ясовано, що Україна є стороною Європейської конвенції про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 року, Додаткового протоколу від 15 жовтня 1975 року та Другого додаткового протоколу від 17 березня 1978 року до цієї Конвенції. Вона передбачає видачу сторонами всіх осіб, які переслідуються компетентними органами запитуючої сторони за вчинення правопорушення або які розшукуються зазначеними органами з метою виконання вироку або постанови про утримання під вартою. Конвенція не застосовується до осіб, які скоїли політичні або військові правопорушення. Вона також визначає, що будь-яка сторона може відмовитися від видачі своїх громадян іншій державі.

Україна приєдналася до даної Конвенції зі застереженнями про те, що буде видавати лише осіб, які скоїли правопорушення, що караються позбавленням волі на максимальний термін не менш одного року або більш суворим покаранням. Україна залишає за собою право не здійснювати видачу, якщо особа, видача якої запитується, за станом здоров'я не може бути видана без завдання шкоди її здоров'ю.

Конвенція про передачу засуджених осіб, прийнята Радою Європи 21 березня 1983 року, насамперед, має на меті сприяти соціальній реабілітації позбавлених волі осіб шляхом надання іноземцям, засудженим за здійснення кримінального злочину, можливості відбувати призначене їм покарання в їхніх країнах.

Згідно зі статтею 2 Конвенції сторони зобов'язуються якнайширше співпрацювати одна з одною у тому, що стосується передачі засуджених осіб відповідно до положень цієї Конвенції. Згідно з положеннями цієї Конвенції, особу, засуджену на території однієї сторони, може бути передано на територію іншої сторони для відбування призначеного їй покарання. З цієї метою засуджена особа може висловити державі винесення вироку або державі виконання вироку своє побажання бути переданою згідно з цією Конвенцією. Із запитом про передачу засудженої особи може звертатися як держава винесення вироку, так і держава виконання вироку.

Умови передачі засудженої особи передбачені у статті 3 Конвенції. Засуджену особу може бути передано за цією Конвенцією тільки за таких умов: якщо ця особа є громадянином держави виконання вироку; якщо рішення є остаточним; якщо на час отримання запиту про передачу засуджена особа має відбувати покарання впродовж якнайменше шести місяців або якщо їй винесено вирок до ув'язнення на невизначений строк; якщо на передачу згодна засуджена особа або коли з урахуванням її віку, фізичного чи психічного стану одна із двох держав вважає це за необхідне; якщо дія або бездіяльність, на підставі якої було винесено вирок, є кримінальним злочином згідно із законодавством держави виконання вироку або було б кримінальним злочином у разі вчинення на її території; якщо держава винесення вироку й держава виконання вироку згодні на передачу засудженої особи. У виняткових випадках сторони можуть погодитися на передачу засудженої особи, якщо їй залишилося відбувати покарання менше шести місяців [9].

Також Україна є учасником декількох міжнародних договорів у рамках СНД, які регулюють міграційні процеси. Одним з перших таких договорів була Угода з питань пов'язаних із поновленням прав депортованих осіб, національних меншин і народів від 9 жовтня 1992 року.

Укладання цієї Угоди було ініційоване Україною і мало важливе значення для вирішення проблем депортованих кримських татар і осіб інших національностей. Так згідно зі статтею 3 даної Угоди сторони зобов'язалися створити не-

обхідні умови для безперешкодного добровільного переселення депортованих осіб, включаючи умови вільного виїзду з території однієї сторони на територію іншої сторони та транзитного проїзду через територію третіх сторін.

Згідно зі статтею 4 Угоди сторони взяли зобов'язання створити умови для безперешкодного та безмитного вивозу, ввозу та транзитного переміщення майна, що належить на праві особистої власності депортованим особам, сприяти їм у перевезенні цього майна, а також вчасно забезпечувати оформлення документів на нерухоме майно, що залишається.

Україна є стороною Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22 січня 1993 року, а також Протоколу до неї від 28 березня 1997 року [12].

У частині I розділу IV Конвенції врегульовано питання видачі сторонами одна одній осіб, які знаходяться на їх території, для притягнення до кримінальної відповідальності чи для приведення вироку у виконання.

Видача особи для притягнення її до кримінальної відповідальності передбачається за такі діяння, які за законами договірних сторін є кримінальними та за вчинення яких передбачається покарання у вигляді позбавлення волі на строк не менше одного року чи більш тяжке покарання.

Видача особи не здійснюється, якщо: особа, видачі якої запитують, є громадянином Договірної сторони, яку запитують; на момент отримання вимоги кримінальне переслідування відповідно до законодавства договірної сторони, яку запитують, не може бути порушене чи вирок не може бути приведений у виконання внаслідок закінчення строку давності або з іншої законної підстави; у відношенні особи, видачі якої запитують, на території договірної сторони, яку запитують, за той же злочин був винесений вирок або постановою про припинення провадження за справою, які вступили в законну силу; злочин відповідно до законодавства договірних сторін переслідується в порядку приватного звинувачення (за заявою потерпілого).

Наголошено, що у видачі особи може бути відмовлено, якщо злочин, у зв'язку зі скоєнням якого потрібна видача, вчинено на території договірної сторони, яка запитується.

Відповідно до пункту 20 зазначеного Протоколу дану Конвенцію доповнено статтею 78, згідно з якою при необхідності допитати як свідка чи потерпілу особу, яка знаходиться під вартою або відбуває покарання у вигляді позбавлення волі на території іншої договірної сторони, а також провести інші слідчі дії з його участю, ця особа, незалежно від її громадянства, за обгрунтованим запитом зацікавленої договірної сторони може бути за рішенням Генерального прокурора (Прокурора сторони), яку запитують, тимчасово передана за умови її утримання під вартою та повернення у встановлений строк.

Тимчасова передача особи не здійснюється: якщо не отримана її згода на таку передачу; у разі потреби її присутності на попередньому слідстві чи судовому розгляді на території договірної сторони, яка запитується; якщо така передача може спричинити порушення встановлених термінів утримання цієї особи під вартою або відбування нею покарання у вигляді позбавлення волі.

Також 17 лютого 1994 року в рамках СНД була підписана Угода про порядок передачі та транзитне перевезення осіб, узятих під варту, у якому сторони зобов'язалися забезпечувати охорону, конвоювання й етапування взятих під варту осіб до передачі їх представникам сторони, що запитує, у прикордонних, а за взаємною згодою — в інших пунктах.

Україна є стороною Угоди про порядок в'їзду громадян держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав у держави, що не входять у Співдружність Незалежних Держав, і виїзду з них від 17 січня 1997 року. Відповідно до Уго-

ди громадяни сторін мають право в'їжджати в держави, що не входять у Співдружність, і виїжджати з них через пункти пропуску на ділянках державних кордонів держав-учасниць СНД із державами, що не входять у СНД, за дійсними та належним чином оформленими для виїзду за кордон національними закордонними паспортами чи документами сторін, які їх замінюють. Громадяни сторін, які прибули до пункту пропуску з держав, що не входять у Співдружність, без згоди на це сторони, громадянами якої вони є [14].

В Угоді про співробітництво держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з незаконною міграцією від 6 березня 1998 року дане співробітництво визначене як один із важливих напрямів регулювання міграційних процесів на території сторін [13].

Під терміном "незаконні мігранти", як визначено у статті 1 Угоди, розуміються громадяни третіх держав і особи без громадянства, які порушили правила в'їзду, виїзду, перебування або транзитного проїзду через території сторін, а також громадяни сторін, які порушили правила перебування на території однієї зі сторін, встановлені її національним законодавством.

Сторони домовилися здійснювати взаємодію у сфері боротьби з незаконною міграцією за такими основними напрямками: міграційний контроль; облік громадян третіх держав, осіб без громадянства та громадян сторін, які незаконно перетинають кордони держав, незаконно перебувають на територіях сторін, а також осіб, яким заборонено в'їзд на територію однієї зі сторін; створення механізму депортації незаконних мігрантів; гармонізація національних законодавств сторін у сфері відповідальності незаконних мігрантів і для всіх категорій осіб, які сприяють незаконній міграції; обмін інформацією про незаконну міграцію; підготовка та підвищення кваліфікації співробітників відповідних органів сторін, які займаються питаннями боротьби з незаконною міграцією.

Згідно зі статтею 5 Угоди незаконні мігранти, яких виявлено на території однієї зі сторін, підлягають депортації у державу виїзду відповідно до законодавства держави в'їзду, якщо інше не передбачено міжнародними договорами. У випадку, якщо незаконні мігранти прибули на територію однієї зі сторін із території іншої сторони, то вони за наявності відповідних доказів про це підлягають передачі останній. Передача незаконних мігрантів здійснюється відповідно до окремих домовленостей сторін у цій сфері (двосторонніх угод про реадмісію).

Також 25 січня 2000 року рішенням Ради голів урядів Співдружності Незалежних Держав було затверджене Положення про загальну базу даних незаконних мігрантів і осіб, в'їзд яким у держави-учасниць Угоди про співробітництво держав-учасниць СНД у боротьбі з незаконною міграцією закритий згідно з їх діючим національним законодавством і порядком обміну інформацією про незаконну міграцію.

ВИСНОВОК

Підсумовуючи вищенаведене, зазначимо, що стратегічні підходи до процесу реформування системи державного управління мігаційними процесами та створення ефективного механізму протидії нелегальній міграції закладені в Стратегії національної безпеки України від 26 травня 2015 р. № 287/2015, яка спрямована на забезпечення прав і свобод громадян, ефективний контроль за міграційними процесами, боротьбу з нелегальною міграцією, захист національного ринку трудових ресурсів, сприяння запровадженню безвізового режиму з Європейським Союзом.

Перспективою подальших розвідок даної проблематики є, на наш погляд, дослідження, що спрямовані на реалізацію основних напрямів державної політики у сфері протидії нелегальній міграції, зокрема щодо: запобіган-

ня нелегальній міграції; боротьби зі злочинністю, пов'язаною з нелегальною міграцією; сприяння добровільному поверненню нелегальних мігрантів до держав їх походження, національності у співробітництві з міжнародними та громадськими організаціями, що працюють у сфері міграції.

Література:

1. Загальна декларація з прав людини ООН [Електронний ресурс]: Декларація, Міжнародний документ 995_015 від 10 груд. 1948 р. — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція про права дітей ООН [Електронний ресурс]: Конвенція, Міжнародний документ 995_021 від 20 лист. 1989 р. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
3. Конвенція про статус біженців ООН [Електронний ресурс]: Конвенція, Міжнародний документ 995_011 від 28 лип. 1951 р. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_011
4. Конвенція проти катувань та інших жорстоких нелюдських або принижуючих гідність видів поводження й покарання ООН [Електронний ресурс]: Конвенція, Міжнародний документ 995_085 від 10 груд. 1984 р. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_085
5. Концепція (основи державної політики) Національної безпеки України: Верховна Рада України [Електронний ресурс]: Постанова від 16 січ. 1997 р. № 3/97-ВР. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3/97-вр>
6. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок ООН [Електронний ресурс]: Конвенція, Міжнародний документ 995_207 від 18 груд. 1979 р. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_207
7. Міжнародний пакт про громадські та політичні права ООН [Електронний ресурс]: Пакт, Міжнародний документ 995_043 від 16 груд. 1966 р. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права ООН [Електронний ресурс]: Пакт, Міжнародний документ 995_042 від 16 груд. 1966 р. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_042
9. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями ООН [Електронний ресурс]: Правила, Міжнародний документ 995_212 від 30 серп. 1955 р. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_212
10. Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією prostitутції третіми особами Міжнародні організації та союзи [Електронний ресурс]: Конвенція від 21 берез. 1950 р. — Режим доступу: <http://ua-info.biz/legal/basevi/ua-hmwgzt.htm>
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод Рада Європи [Електронний ресурс]: Конвенція, Міжнародний документ 995_004 від 04 лист. 1950 р. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
12. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах СНД, Білорусь, Вірменія [Електронний ресурс]: Конвенція, Міжнародний документ 997_009 від 22 січ. 1993 р. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_009
13. Угода про співпрацю держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав в боротьбі з незаконною міграцією СНД [Електронний ресурс]: Угода, Міжнародний документ 997_078 від 06 берез. 1998 р. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_078
14. Угода про порядок виїзду громадян держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав у держави, що

не входять у Співдружність Незалежних Держав, і в'їзду з них СНД [Електронний ресурс]: Угода, Міжнародний документ 997_07 від 17 січ. 1997 р. — Режим доступу: <http://jurconsult.net.ua/zakony-stran-sng/2671-Soglashenie-o-poryadke-vyezda-grazhdan-gosudarstv-uchastnikov-Sodruzhestva-Nezavisimyh-Gosudarstv-v-gosudarstva-ne-vhodyashie-v-Sodruzhestvo-Nezavisim.html>

References:

1. The universal Declaration of human rights UN (1948), available at: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (Accessed 8 December 2015).
2. The Convention on the rights of children UN (1989), available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (Accessed 8 December 2015).
3. The Convention relating to the status of refugees UN (1951), available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_011 (Accessed 8 December 2015).
4. The Convention against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment the UN (1984), available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_085 (Accessed 9 December 2015).
5. The Verkhovna Rada Of Ukraine (1997), The concept (fundamentals of state policy) of National security of Ukraine, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3/97-вр> (Accessed 9 December 2015).
6. The Convention of the United Nations on the elimination of all forms of discrimination against women UN (1979), available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_207 (Accessed 9 December 2015).
7. The international Covenant on civil and political rights UN (1966), available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (Accessed 9 December 2015).
8. The international Covenant on economic, social and cultural rights UN (1966), available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (Accessed 9 December 2015).
9. Standard minimum rules for the treatment of prisoners UN (1955), available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_212 (Accessed 10 December 2015).
10. Convention for the suppression of the traffic in persons and of the exploitation of the prostitution of others International organizations and alliances (1950), available at: <http://ua-info.biz/legal/basevi/ua-hmwgzt.htm> (Accessed 10 December 2015).
11. Convention for the protection of human rights and fundamental freedoms of the Council of Europe (1950), available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (Accessed 10 December 2015).
12. The Convention on legal assistance and legal relations in civil, family and criminal cases of the CIS, Belarus, Armenia (1993), available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_009 (Accessed 10 December 2015).
13. The agreement on cooperation of States-participants of the Commonwealth of Independent States in combating illegal migration in the CIS (1998), available at: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_078 (Accessed 11 December 2015).
14. The agreement on the procedure for exit of citizens of States-participants of the Commonwealth of Independent States to States outside the Commonwealth of Independent States, and entry of them in the CIS (1997), available at: <http://jurconsult.net.ua/zakony-stran-sng/2671-Soglashenie-o-poryadke-vyezda-grazhdan-gosudarstv-uchastnikov-Sodruzhestva-Nezavisimyh-Gosudarstv-v-gosudarstva-ne-vhodyashie-v-Sodruzhestvo-Nezavisim.html> (Accessed 11 December 2015).

Стаття надійшла до редакції 12.12.2015 р.